

Tarkastuslautakunta

11.1.2022

- Mennyt valtuustokausi
- Tulevaisuuden näkymät ja kuntastrategia
- elinkeinotoiminta

Valtuustokausi 2017-2021

Mäntyharju	2016*	2017	2018	2019	2020
Toimintatuotot	7 412 708 €	5 195 726 €	5 435 269 €	4 996 504 €	5 385 989 €
Verotulot	20 164 153 €	21 017 322 €	20 905 865 €	20 816 152 €	22 066 414 €
Valtionosuudet	18 642 215 €	18 626 000 €	17 999 311 €	17 949 448 €	20 847 478 €
Konsernin vuosikate	4 303 636 €	4 321 938 €	3 099 767 €	568 724 €	6 216 885 €
Vuosikate / poistot %	106 %	130 %	98 %	19 %	165 %
Lainakanta/asukas	2432 €	2183 €	1956 €	3155 €	3563 €
Konsernin lainakanta/asukas	4604 €	4682 €	4600 €	5685 €	5286 €
Asukasmäärä	6088	6049	5924	5794	5681

*Vuonna 2016 toimintatuotoissa mukana olivat vielä sosiaali- ja terveystoimen maksut

- Valtuustokausi kaksijakoinen
- Tulokehitys on säilynyt kohtuullisen vakaana koko valtuustokauden ajan: kaksi notkahdusta: v. 2018 valtionosuuksien 626 000 € vähennys sekä v. 2019 toimintatuottojen 439 000 € vähennys. Koronavuosi 2020 ei ole vertailukelpoinen (veronkorotus, yhteisöveron jako-osuuden muutos ja koronakompensaatiot).
- Essote ja sote-kulujen hallitsematon kasvu
- Isojen investointien aika 2019-2021
- Yt-neuvottelut → kouluverkkoselvitys ja koulujen lakkauttaminen, elinkeinoyhtiön alasajo

Valtuustokausi 2017-2021

Investoinnit:

- Heikko investointien suunnittelu voi lyhyessä ajassa vaarantaa kuntatalouden ja pakottaa jättämään osan suunnitelmista toteuttamatta tai ainakin siirtämään niitä tulevaisuuteen.

→ Jälkilaskenta

Johtaminen:

- Johtajien jaksaminen, motivaatio ja pysyvyys
 - vaihtuminen vaikeuttaa pitkäjänteistä toimintaa
 - teknisiä johtajia 3+1 kpl
 - sivistysjohtajia 3 kpl
 - hallintojohtajia 2 kpl
- Hallintosääntö ja luottamus- henkilöjohtaminen
- Havukka-ahon ajattelija: "imelintä viisautta on se jälkiviisaus"

INVESTOINTI	TA 2016	TA 2017	TA 2018	TA 2019	TA 2020
Terveyskeskus	2,8 M€ v. 2016				
Kisala	2 M€ (-0,5 M€) vv. 2018-2019	2,2, M€ (-0,5 M€) vv 2019-2020	3,3, M€ (-0,7 M€) vv.2019-2020	5,15 M€ (-0,7M€) vv. 2019-2020	+ 4,55 M€ (-0,7 M€) vv.2020-2021
Paloasema (pk/ur)	0,8 M€ v. 2019	selvitetään leasing-rahoitusta	2 M€ (leasing) vv. 2018-2019	2,6 M€ (leasing) v. 2019	
Kirjasto/ruokala	1 M€ v. 2019			Tilaratkaisu	3 M€ + vv. 2021-2022
Keittiö/Ruokala		1,7 M€ v. 2018	2,8 M€ vv. 2018-2019	2,5 M€ + vv.2020-2021	
Kirjasto		0,8 M€ vv. 2019-2020	slu 0,15 M€ v. 2021		
kk-koulu		0,7 M€ v. 2018	1,5 M€ vv. 2019-2020	1,45 M€ vv. 2019-2020	2,1 M€ v. 2020
Kunnantalo		2,5 M€ vv. 2019-2020	1,1 M€ + v.2021		
YTHTEENSÄ	6,1 M€	7,4 M€	10,15 M€	11,7 M€	8,95 M€

Strategia ja painopisteet

Mitä kunta tekee tulevaisuudessa?

Osaamisen ja kulttuurin edistäminen

- Varhaiskasvatus
- Esi- ja perusopetus
- Lukiokoulutus
- Ammatillinen koulutus
- Vapaa sivistystyö
- Taide- ja kulttuuripalvelut
- Kirjastopalvelut
- Nuorisopalvelut
- Liikuntapalvelut

Kunnan elinvoiman edistäminen

- Paikkakunnan vetovoimaisuus
- Vaikeasti työllistyvien tuki: etsivä nuorisotyö, työpajat, työttömyyden pitkittymisen ehkäisy, kaupunginosatyö, kotouttaminen
- Elinkeinopoliittika: yritysneuvonta, kehittämishankkeet, yritystontit, alueen markkinointi, avoin data
- Resurssivisaat toimintatavat

Elinympäristön kehittäminen

- Maapolitiikka
- Kaavoitus ja maankäytön suunnittelu
- Liikenne, joukkoliikenne, Tieverkkojen rakentaminen ja ylläpito
- Vesihuolto
- Jätehuolto
- Energiantuotanto ja -jakelu
- Rakennusvalvonta
- Asuntotoimi
- Ympäristönsuojelu ja terveellisen elinympäristön turvaaminen
- Turvallisuudesta ja varautumisesta huolehtiminen

Paikallisen identiteetin ja demokratian edistäminen

- Monipuoliset osallistumismahdollisuudet
- Paikallinen yhteisöllisyys
- Viestintä ja vuorovaikutus
- Vaalit ja edustuksellinen demokratia
- Kansalaisjärjestöjen toimintamahdollisuudet
- Asukkaiden omaehtoinen toiminta

Kuntalaisen hyvinvoinnin edistäminen

Mäntyharjun kunnan strategia

Yrittävä kulttuurikunta Järvi-Suomessa

Strategiset kärjet

Kulttuuri ja luova-ala

Luonto- ja vapaa-ajan aktiviteetit

Kestävä yrittäjyys

Kuntalaisdialogi

Arvot >>>

Yhdessä onnistuminen

Kuntalainen keskiössä

Taito uudistua

Kriittiset menestystekijät >>>

Tasapainoinen talous

Hyvinvoiva kuntalainen

Vetovoimainen kunta

Mittarit >>>

Toimintojen ja investointien rahavirrat

Hyvinvointikertomus

Mediaseuranta Muuttoliike

Toimenpiteet >>>

Määritellään talousarvion ja taloussuunnitelman yhteydessä

Kilpailutus

- Mäntyharjun kuntastrategian kilpailutus toteutettiin lokakuussa 2021 ns. käänteisenä/ kiinteähintaisena pienhankintana ("ranskalainen kilpailutus").
- Tarkoituksena on, että kuntastrategia on valtuustopäätöskäsittelyssä toukokuussa 2022, jotta se voidaan huomioida vuoden 2023 talousarviossa.
- Kokonaishinnaksi määriteltiin 12 000 - 15 000 euroa (alv0%) prosessin sisällöstä riippuen.
- Prosessi koostuu tehtävän valmistelusta / taustoituksesta, käytettävästä menetelmästä, jossa strategian tavoite kirkastuu, fasilitoinnista sekä päättäjien ja henkilökunnan (esimiesten) sitouttamisesta.
- Lisäksi prosessin aikana tarjoajan tulee laatia konkreettinen mittaristo, jolla strategian tavoitteita ja toteutusta mitataan.
- Strategiassa tulee huomioida sote-uudistuksen jälkeisen tulevaisuuden kunnan rooli ja vähenevät resurssit.
- Tarjouksia saapui määräaikaan mennessä 12 eri toimijalta, mm. fcg, MDI ja Milton networks
- Toteuttajaksi valittiin KISSconsulting Oy

Uuden kuntastrategian valmistelu

Hyvä kuntastrategia on toimintaa ohjaava, konkreettinen ja mittaristoltaan seurattava

Prosessi

Joulukuu 2021 - taustamateriaaliin tutustuminen

Tammikuu 2022 - **johtotiimin työpaja**
- strategiakysely: Henkilöstölle
(työntekijät, esimiehet, johto,
asiantuntijat)
- Innoduel –kysely

kuntalaisille

Helmikuu 2022 - kunnanhallituksen ja kv-puheen-
johtajien haastattelut
- *Strategian esikirkastusta*
- **valtuuston 1. työpaja**

Maaliskuu 2022 - henkilöstön, esimiesten, muiden
sidosryhmien ja kuntalaisten
syvämpi osallistaminen tutkimuksista
nousseiden teemojen perusteella

Maaliskuu 2022 - **valtuuston 2. työpaja**
- *jalkautussuunnitelman työstöä*
- *strategian ja läpivientijuonen*
kirkastusta
- strategialuonnoksen esittely
osallistavasti kuntalaisille

Huhtikuu 2022 - *strategian lopullinen muotoilu ja*
visualisointi
- **Kunnanhallituksen käsittely**

Toukokuu 2022 - **Kunnanvaltuuston käsittely**
- henkilöstön kick off

Kesäkuu 2022 - TA 2023 valmistelun
käynnistäminen

Uuden kuntastrategian valmistelu

Kuntastrategiaa valmisteleva sisäinen kysely

Jukka Ollikainen

Vastaanottaja Henkilökunta; **Kunnanvaltuusto**

Kopio Elisa Peltola; Juha Valkamo

ma 11.22

Tämä viesti lähetettiin tärkeydellä Suuri.

Hei,
Kissconsulting Oy auttaa kuntaa uuden strategian valmisteluprosessissa. Tätä varten he ovat laatineet kaksi kyselyä, sisäisen ja ulkoisen kyselyn.

Sisäinen strategiakysely on kohdennettu henkilökunnalle ja kunnanvaltuutetuille. Pyydämme kyselyssä näkemyksiä tulevan strategian painopisteistä, mutta testaamme myös muistijälkeä vanhasta strategiasta. Vastaamiseen ei mene kuin pieni tovi.

Tähän kyselyyn vastaamiseen on varattu **2 viikkoa, joten vastaathan kyselyyn mahdollisimman pian, mutta viimeistään 23. tammikuuta mennessä.** Vastaamaan pääset alla olevasta linkistä.

[LINKKI](#)

Mäntyharjun kunta

2 t ·

Osallistu! Vaikuta Mäntyharjun kunnan tulevaan strategiaan! Mäntyharjun kunnassa on käynnistynyt uuden strategian valmistelu. Osallistuthan sinäkin omalta osaltasi strategian valmisteluun vastaamalla kyselyyn tästä linkistä: <https://app.innoduel.com/app/arena?pid=11462...> Kysely on kaksivaiheinen: ensin voit arvioida, mitä asioita kunnassa on toteutettu mielestäsi hyvin, toisessa osiossa kerrot oman näkemyksesi tulevaisuuden kehityskohteista. Vastausaikaa on 28.... [Näytä lisää](#)

Sinä ja 2 muuta

2 jakoa

Tykkää

Kommentti

Jaa

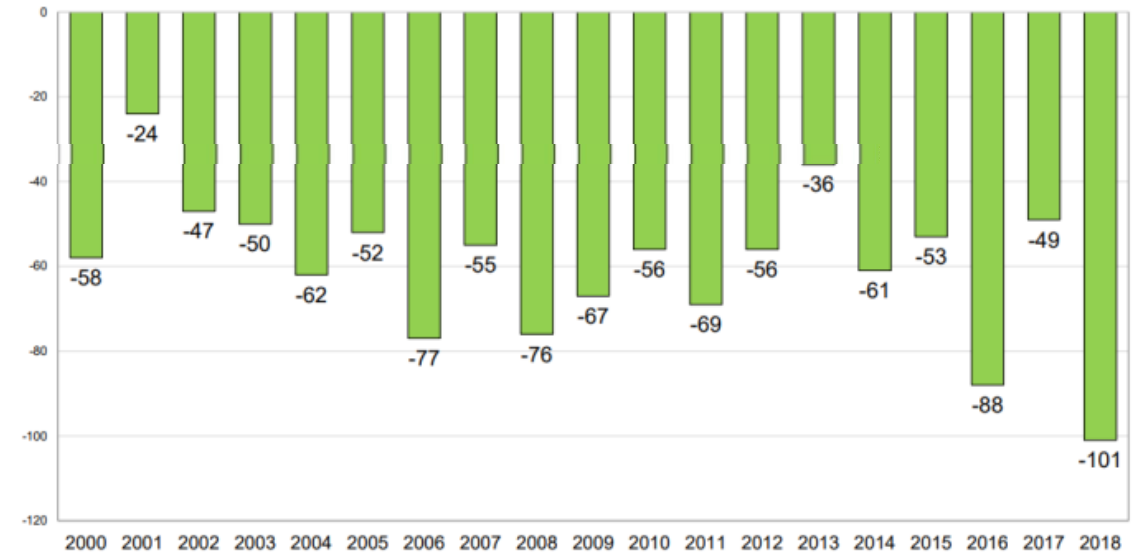
Väestökehitys

Mäntyharjun väkiluku 2000 - 2020

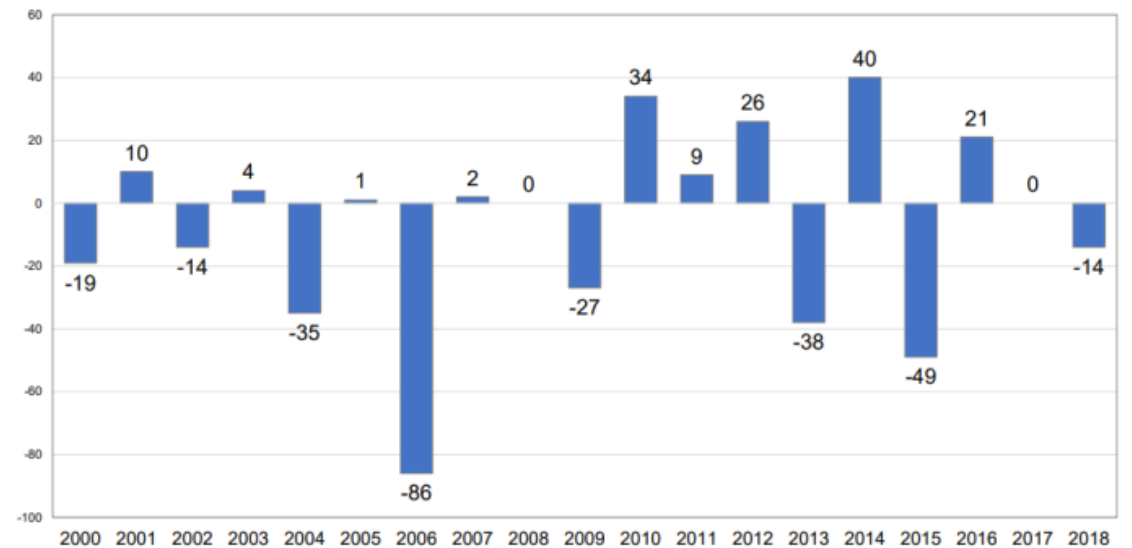
Lähde: ETELÄ-SAVON MAAKUNTALIITTO / Tilastokeskus, Statfin

Luonnollinen väestönmuutos Mäntyharjulla 2000 - 2020, henkilöä

Lähde: ETELÄ-SAVON MAAKUNTALIITTO / Tilastokeskus, Statfin

Kokonaisnettomuutto Mäntyharjulla 2000 - 2019, henkilöä

Lähde: ETELÄ-SAVON MAAKUNTALIITTO / Tilastokeskus, Statfin

Työpaikkakehitys

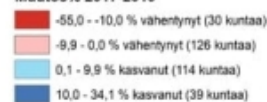
AVOIMEN SEKTORIN TYÖPAIKKAKEHITYS (%)

kunnittain vuosina 2017-2019*

(*avoin sektori =yksityisen sektorin ja yrittäjien työpaikat)

AVOIMEN SEKTORIN TYÖPAIKKAKEHITYS 2017-2019

Muutos% 2017-2019

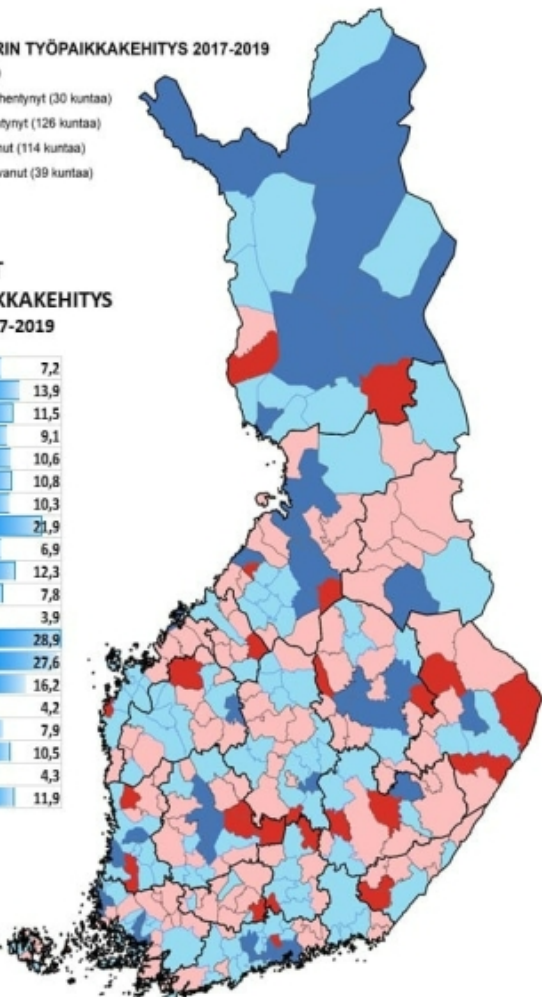

TOP 20-KUNNAT AVOIMEN SEKTORIN TYÖPAIKKAKEHITYS (abs ja %) KUNNITTAIN 2017-2019

Rang.	Kunta	Absolute muutos	Prosentti
1.	Helsinki	19364	7,2
2.	Tampere	11568	13,9
3.	Vantaa	9571	11,5
4.	Espoo	7888	9,1
5.	Turku	6860	10,6
6.	Oulu	6157	10,8
7.	Kuopio	3192	10,3
8.	Porvoo	2884	21,9
9.	Jyväskylä	2803	6,9
10.	Rovaniemi	1808	12,3
11.	Seinäjoki	1500	7,8
12.	Lahti	1391	3,9
13.	Pirkkala	1373	28,9
14.	Sipoo	1179	27,6
15.	Ylöjärvi	1060	16,2
16.	Vaasa	1003	4,2
17.	Rauma	939	7,9
18.	Nurmijärvi	908	10,5
19.	Joensuu	904	4,3
20.	Pietarsaari	863	11,9

+89 052

työpaikkaa vuosina
2017-2019 koko maassa

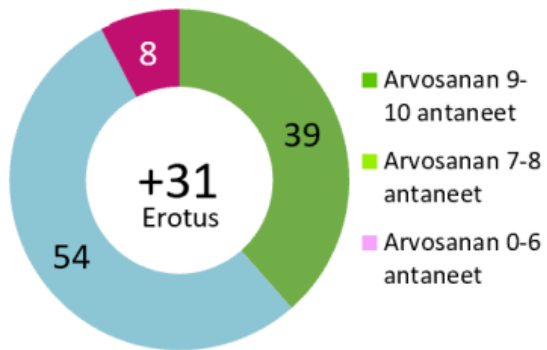
Lähde: Tilastokeskus, väestö; työssäkäynti;
Kartta: Timo Aro 2021

	Yrityskanta	
Mäntyharju		
A Maatalous, metsätalous ja kalatalous (01-03)	85	19 %
C Teollisuus (10-33)	39	9 %
D Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta (35)	1	
E Vesihuolto, viemäri- ja jätevesihuolto, jätehuolto ja muu ympäristö	2	
F Rakentaminen (41-43)	69	15 %
G Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien	65	14 %
H Kuljetus ja varastointi (49-53)	34	7 %
I Majoitus- ja ravitsemistoiminta (55-56)	22	5 %
J Informaatio ja viestintä (58-63)	8	2 %
K Rahoitus- ja vakuutustoiminta (64-66)	1	
L Kiinteistöalan toiminta (68)	24	5 %
M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta (69-75)	33	7 %
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta (77-82)	20	4 %
P Koulutus (85)	3	1 %
Q Terveys- ja sosiaalipalvelut (86-88)	12	3 %
R Taiteet, viihde ja virkistys (90-93)	13	3 %
S Muu palvelutoiminta (94-96)	24	5 %
Yhteensä	456	

taloustutkimus

Keskeiset tulokset

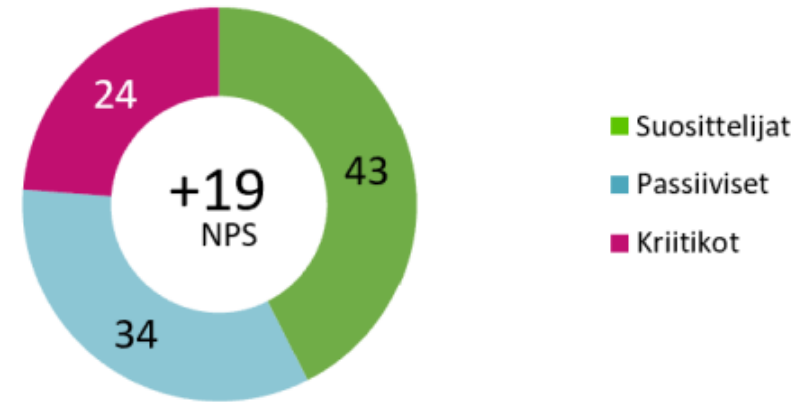
Kokonaistyytyväisyys omaan kuntaan hyvä

TOP 5 Parasta tulosta

1. Koen oloni turvalliseksi
2. Asuinkuntani on viihtyisä
3. Voin hyvin
4. Lasten ja nuorten on hyvä kasvaa
5. Riittävästi tekemistä vapaa-ajalle

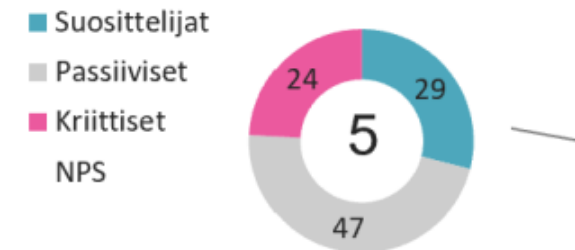
Suositteluhalukkuus

Strategiset menestystekijät:

- Voin hyvin asuessani asuinkunnassani, ka.=8,52, n=100
- ◆ Koen oloni turvalliseksi asuinkunnassani, ka.=8,77, n=100
- ▲ Asuinkuntani on viihtyisä ympäristö asua ja elää, ka.=8,78, n=100
- Mielestäni asuinkuntani on vetovoimainen ja haluttu kunta, ka.=7,17, n=100

Taloustutkimuksen NPS-tietopankin keskiarvo (kesäkuu 2020)

LIVCY- elävyyssindeksi

Elävyyssvertailu
Manner-Suomen kunnat, 2021

RAMBOLL

Right ideas.
Sustainable change.

16

Suomen elävimmät maaseutumaiset kunnat

5. Suomen elävimmät maaseutumaiset kunnat

Tilastokeskuksen kuntaluokituksessa* 187 kuntaa luokituu maaseutumaisiksi kunniksi. Tämä tarkoittaa hieman alle 40% Suomen kaikista kunnista. Näistä väkiluvultaan suurin on Liperi, 11994 asukasta vuonna 2020.

LIVCY-elävyyssindeksillä mitattuna maaseutumaisien kuntien TOP-5 kuntaa ovat:

Rank	Kunta	Asukkaat 2020	LIVCY
78	Kannus	5 426	40
91	Tyrnävä	6 603	38
93	Joutsa	4 297	38
94	Mäntyharju	5 676	38
97	Ikaalinen	6 866	37

Maaseutumaisien kuntien elävyydessä LIVCY-elävyyssindeksikategoriolla mitattuna parhaaksi kategoriaksi muodostuu viher- ja virkistysalueet, jossa TOP-viiden kunnan keskiarvo on 51 LIVCY-pistettä.

Tämä tarkoittaa, että rakennetun ympäristön viher- ja virkistysalueet sijaitsevat kohtalaisella, alle 20 minuutin etäisyydellä. Tyrnävä ylittää tässä kategoriassa 59 LIVCY-pisteeseen.

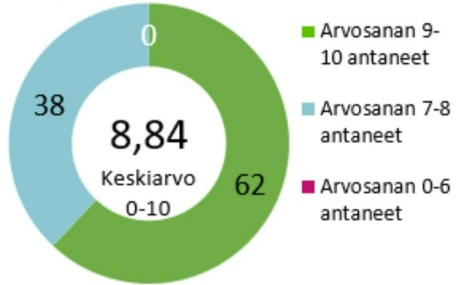
Toiseksi ylin LIVCY-pistemäärä tulee liikuntapalveluista, keskimäärin näissä kunnissa 43 pistettä, ja Joutsassa ja Ikaalissa päästään tässä kategoriassa 48 LIVCY-pisteeseen.

Muissa kategorioissa yksittäisten kuntien kuntatason pistemäärät vaihtelevat 13:sta 46:een ja kuntien välillä on suurtakin vaihtelua palvelujen käytösaavutettavuudessa.

* vuoden 2018 luokitus

Keskeiset tulokset

Kokonaistyytyväisyys vapaa-ajan asuinkuntaani vapaa-ajan asuinpaikkana

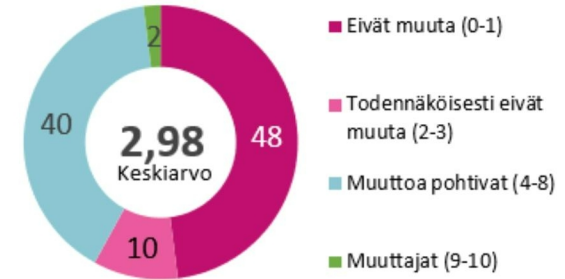
TOP 5 Parasta tulosta

1. Koen oloni turvalliseksi vapaa-ajan asuinkunnassani
2. Ympäristö on viihtyisä vapaa-ajan asuinkunnassani
3. Voin hyvin viettäessäni aikaa vapaa-ajan asuinkunnassani
4. Mielestäni vapaa-ajan asuinkuntani on vetovoimainen ja haluttu kunta
5. Vapaa-ajan asuinkunnassani on riittävästi tekemistä vapaa-ajalle

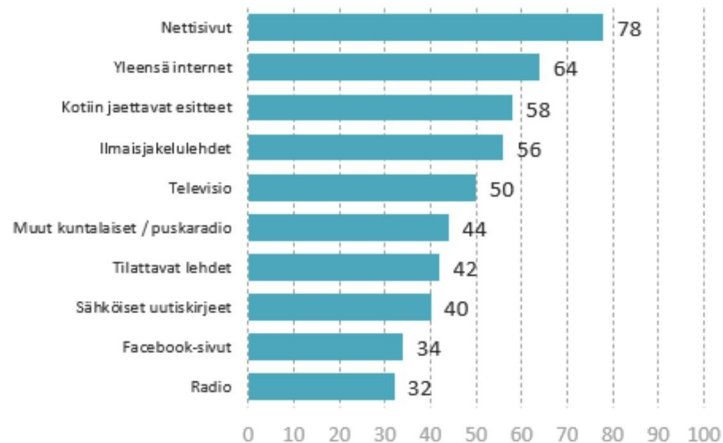
TOP 5 Kriittisintä tulosta

1. Vapaa-ajan asuinkuntani verotus on kokonaisuudessaan kohtuullisella tasolla
2. Vapaa-ajan asuinkuntani viestii asioistaan avoimesti ja aktiivisesti
3. Saan vapaa-ajan asuinkunnastani kaikki tarvitsemani palvelut
4. Vapaa-ajan asuinkuntani on myönteisesti esillä sosiaalisessa mediassa
5. Vapaa-ajan asuinkunnassani on hyvät edellytykset tehdä etätöitä

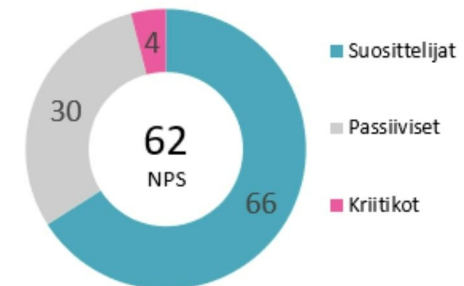
Kuntaan muuttoaiheet

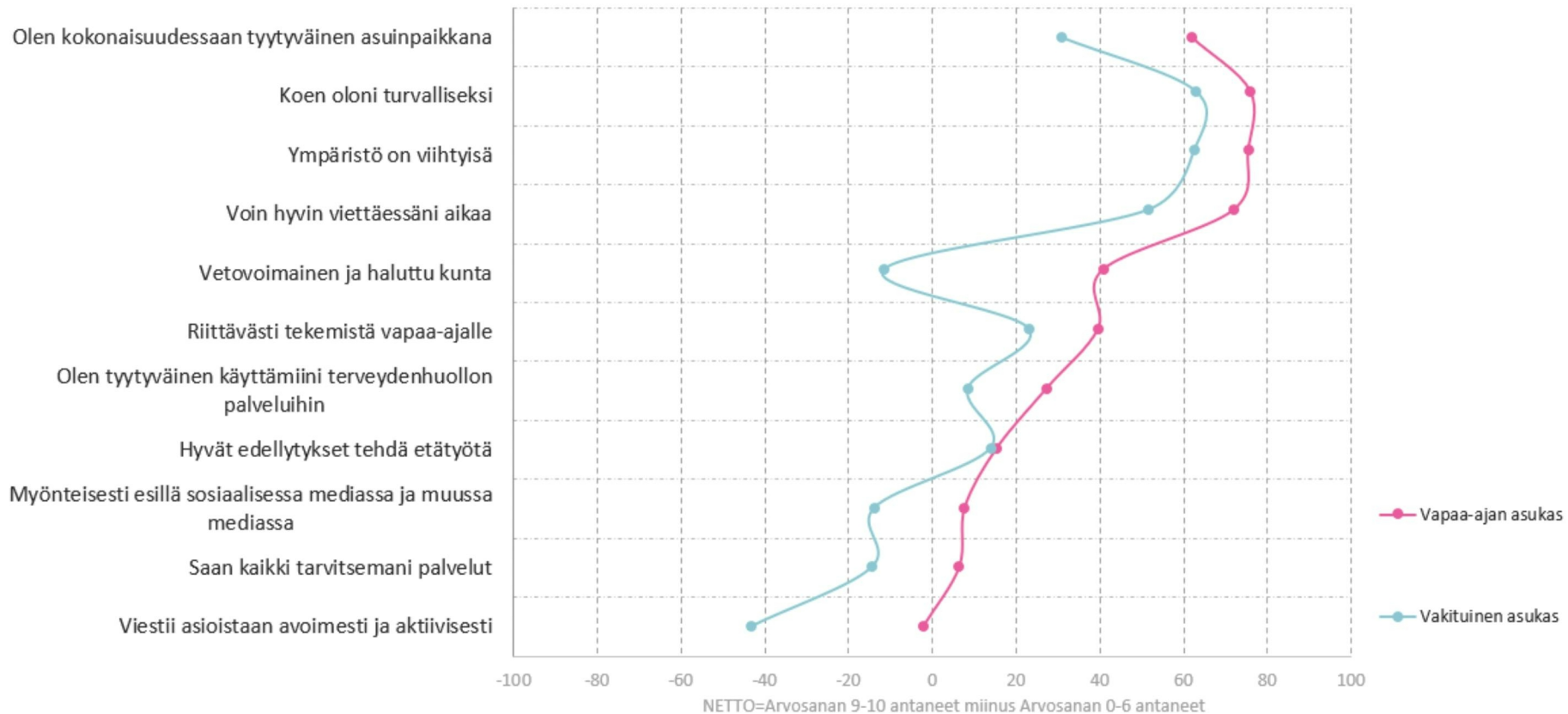
TOP 10 tietolähteet kunnan asioista

Suositteluhalukkuus

Missä määrin olet tyytyväinen asiaan tai olet samaa mieltä väittämän kanssa?

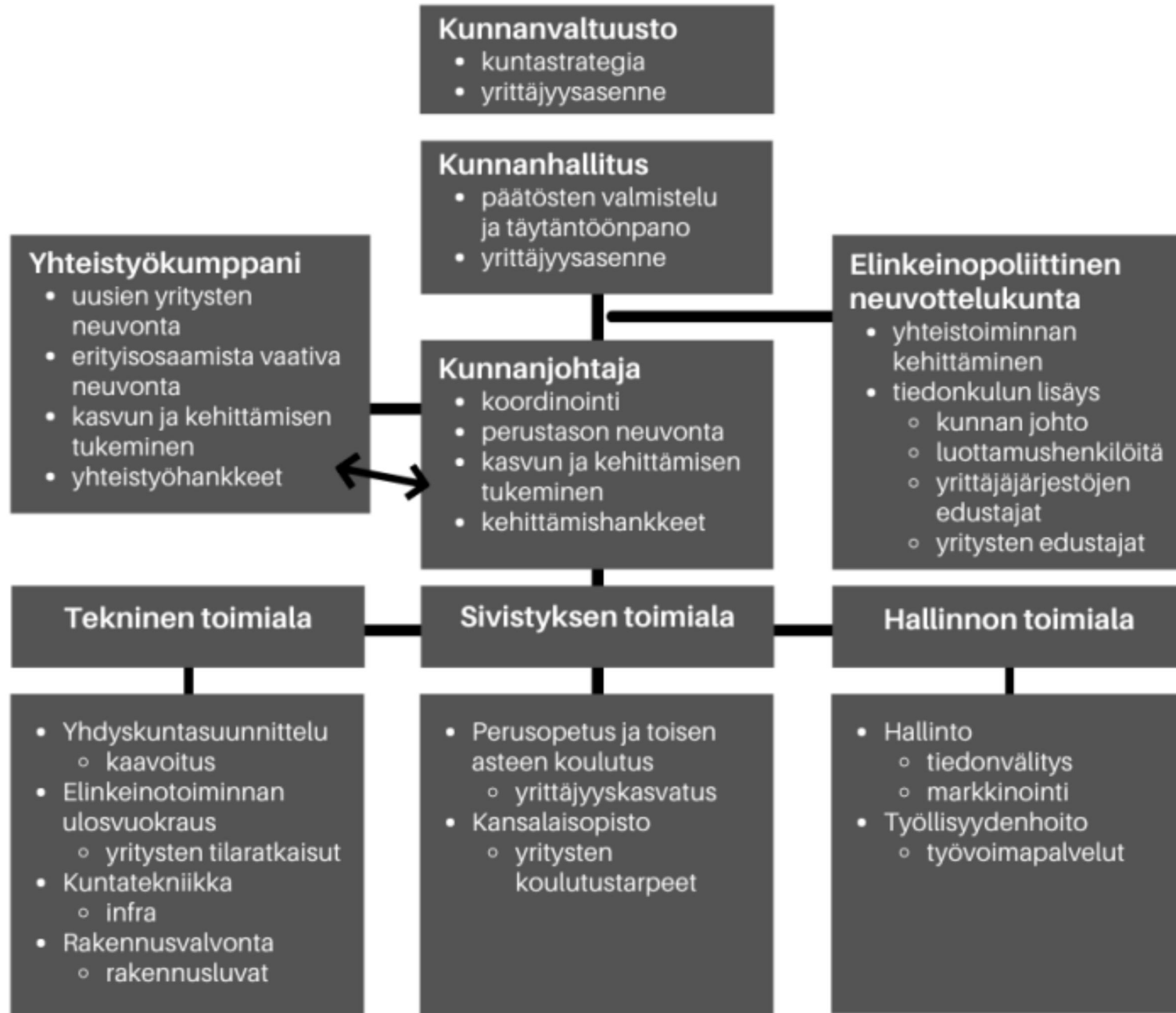
Elinkeinopalvelut eri toimialojen yhteistyönä

Elinvoimakehittäjä

- uusi tehtävä
- EU-hanke yhteistyössä Kangasniemen kanssa?

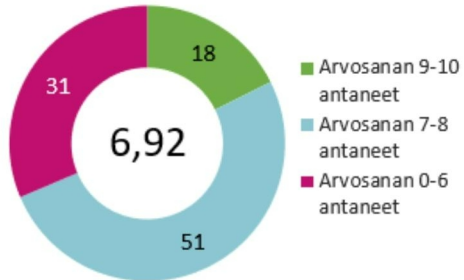
Puhelinkampanja yrittäjille

- Korona-aika on haasteellinen yrityksille ja yhteistyölle
- 200 kontaktointia kevään aikana

Keskeiset tulokset

Kokonaistyytyväisyys kuntaan yrityksen sijaintipaikkana

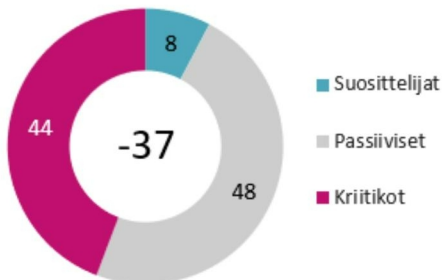
TOP5

1. Yrityksen toimintaympäristö kunnassa on turvallinen: 7,73
2. Luotamme yrityksemme tulevaisuuteen kunnassa: 7,14
3. Asiointi kunnan virastojen kanssa sujuu hyvin: 6,18
4. Mielestäni kunta on vetovoimainen yritysten sijaintipaikkakunta: 5,90
5. Vuorovaikutus kunnan kanssa on helppoa: 5,89

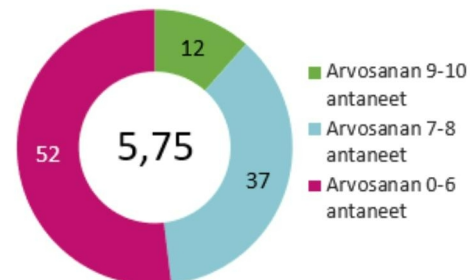
BOTTOM 5

1. Kunta reagoi tarvittaessa nopeasti muuttuviin tarpeisiimme: 4,88
2. Kunta viestii asioistaan avoimesti ja aktiivisesti: 4,96
3. Kunta huomioi riittävästi yrittäjien ja yritysten tarpeita: 5,08
4. Kunta edistää toiminnallaan yritysten menestymistä: 5,42
5. Hankinnoissaan kunta huomioi riittävästi paikallisia yrityksiä: 5,45

Suositteluhalukkuus yrityksen sijaintipaikaksi

Kiinnostus kunnan ja yritysten välisen asioiden kehittämiseen

Poismuuttoaikeet

